

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 2

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Правова держава та демократичне суспільство:
фактори розвитку та взаємодії”
м. Київ, МАУП, 14 квітня 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 30.03.16)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Л. Головка, д-р іст. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 2: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Правова держава
та демократичне суспільство: фактори розвитку та взаємодії”, 14 квітня
2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 448 с. : іл. — Бі-
бліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Бондаренко Е. В. Некоторые аспекты совершенствования прокурорского надзора за соблюдением законов подразделениями МВД Украины.....	287
Босак О. С. Агресія як соціальний феномен	290
Воронецька І. Я. Діяльність органів опіки та піклування, пов'язана із захистом прав повнолітніх осіб, які за станом здоров'я потребують допомоги	293
Гатіатуліна О. В. Міжнародний досвід щодо запобігання і протидії корупції.....	295
Дацько М. В. Actio popularis та ефективність місцевої влади	298
Демченко Д. А. Інформаційне право як соціальний феномен та його місце і роль в системі правових засад становлення української державності	391
Денисенко М. М. Зарубіжний досвід нормативного регулювання негласних слідчих (розшукових) дій	294
Дідовець О. М. Питання можливості звернення стягнення на активи, відчужені у процесі сек'юритизації, у разі банкрутства ініціатора сек'юритизації.....	307
Живцов В. О. Методичні підходи до формування зовнішньоекономічного механізму інтеграції України у світову економіку.....	310
Жубрид С. М. Інтерактивні технології сучасного уроку в початковій школі.....	315
Зайцева В. О. Адміністративно-правові аспекти регулювання збереження та реставрації пам'яток монументального живопису.....	318
Заросило В. В. Окремі аспекти щодо проведення масових заходів	322
Зубов М. В. Теоретичний аналіз дефініції “безвісно відсутня особа”	324
Каменева Н. В. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля.....	326
Кірюхова Н. С. Основні характеристики нотаріального процесу в Україні.....	329
Кривоберець М. М. Сучасні аспекти та особливості функціонування ринку туристичних послуг.....	331
Ладнюк М. О. Політична участь як елемент інституалізації місцевого самоврядування.....	334
Лісовська Ю. П. Адміністративне управління національними інформаційними ресурсами.....	336

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НОТАРІАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Розглядаючи нотаріальний процес як один з видів процесуального права треба зазначити що він має свої особливості. В нотаріальний процесі ми можемо виділити риси інших процесів адміністративного, цивільного, господарського та навіть кримінального. Проте нотаріальний процес це самостійний процес, який виділено науковцями.

Якщо ми порівнюємо нотаріальний процес з цивільним процесом, то основною рисою цивільного процес є рівність сторін в судовому провадженні. Ми не можемо стверджувати, що в нотаріальному процесі сторони рівні, адже нотаріус при проведенні нотаріальних дій може витребовувати від іншої сторони певні документи, або просити виконати певні дії з тим, щоб нотаріально завірити той чи інший юридичний факт. Таким чином можна вважати нотаріальний процес особливим видом юридичного процесу.

Основним правилом нотаріального процесу є те, що нотаріус, який беруть участь у вчиненні нотаріального провадження, не може здійснювати провадження проти волевиявлення, оскільки її згода є обов'язковою.

Процедура вчинення нотаріального провадження передбачає певну кількість правовідносин, які виникають на кожній стадії нотаріального процесу та які завдяки їй мають складати систему взаємопов'язаних процесуальних прав і обов'язків суб'єктів. Разом з тим, правовідносини, що виникають на кожній стадії нотаріального процесу, є відносно самостійними, оскільки тільки в єдності і певній послідовності вони являють собою єдине комплексне правовідношення, яке є нотаріальним провадженням або нотаріальним процесом.

Таким чином ми можемо констатувати нотаріальні процесуальні правовідносини — це суспільні відносини, які потенційно існують та забезпечуються державою через спеціальну процедуру, що передбачає їх безспірний і непримусовий характер та надає їм визначеного законом змісту, встановлюючи нормативними актами межі дозволеної поведінки суб'єктів нотаріального процесу.

Ці правовідносини виникають між суб'єктами нотаріального процесу з моменту звернення громадян чи юридичних осіб до нотаріусів, яким державою надано право вчиняти нотаріальні провадження, і мають розвиватися протягом вчинення нотаріального провадження.

Таким чином суспільні відносини набувають характеру процесуальних у сфері нотаріального провадження. Зазначені правовідносини є досить складним явищем, оскільки існує множина процесуальних зв'язків, а також права та обов'язки надані особам, які вчиняють нотаріальні провадження, та особам, які звертаються за їх вчиненням є різноманітними. Вони можуть розпочинатися за заявою одних осіб і при їх вчиненні до нотаріального процесу можуть вступати за власною ініціативою інші особи. Нотаріальним процесуальним правовідносинам не характерний примус відносно їхніх суб'єктів. Разом з тим нотаріус використовує певні заборони, які можна розцінювати як примусові дії.

Нотаріальні процесуальні правовідносини є складовою суспільних правовідносин, тому державою визначаються не лише їх внутрішні межі, дозволений характер, а й передбачаються правові наслідки у випадках, коли ці межі або характер не відповідають нормам закону. Так, одночасно з виникненням у нотаріальних процесуальних правовідносинах ознак спірності нотаріальне провадження має відкладатися або зупинятися. Це може зумовлюватися бажанням осіб звернутися до суду з метою позбавлення нотаріальних процесуальних правовідносин спірності.

Законодавством України передбачено, що якщо нотаріусом, який вчиняє нотаріальні дії, буде виявлено порушення закону громадянами або окремими посадовими особами, вони негайно повинні повідомити про це для вжиття необхідних заходів відповідні правоохоронні органи. Разом з тим в законодавстві не визначено термін поновлення нотаріальних дій, якщо вони припинені у зв'язку зі зверненням сторін до суду. Логічним у даному випадку може бути таке рішення: у разі, якщо в правовідносинах мають місце ознаки злочину, нотаріальне провадження зупиняється до закінчення перевірки виявлених фактів органами поліції, прокуратури та суду.

Таким чином, нотаріальні процесуальні правовідносини охоплюють лише частину суспільних відносин, які можуть виникнути у процесі вчинення нотаріального провадження.

На нашу думку, є необхідність визначити поняття меж нотаріальних процесуальних правовідносин та проаналізувати детально характер нотаріального процесу. На нашу думку, межі нотаріальних процесуальних правовідносин встановлюються рамками дозволеної поведінки суб'єктів нотаріальних правовідносин, оскільки для нотаріуса не передбачена можливість вживати заходів щодо примусового їх регулювання і він не наділений для цього процесуальними засобами впливу на суб'єктів згаданих правовідносин. При цьому межі дозволеної поведінки суб'єктів в нотаріальному процесі визначаються або прямо в законі, або можуть встановлюватися за аналогією закону або права.

Характер нотаріальних процесуальних правовідносин можна визначити за такими ознаками:

- добровільний вступ у нього та участь всіх суб'єктів нотаріального процесу під час нотаріальних проваджень;
- відсутність примусу навіть до зобов'язаної нормами матеріального права особи щодо вчинення нотаріального провадження;
- у межах нотаріального процесу не передбачено виконання зобов'язань в примусовому порядку;
- нотаріусу заборонено розголошувати нотаріальну таємницю;
- нотаріальні провадження фіксуються тільки у письмовому вигляді;
- дані щодо всіх суб'єктів правовідносин зазначаються у реєстрах відомостей, які ведуться нотаріусом;
- права і обов'язки, які є підставою для вчинення нотаріального провадження і які мають доводитися суб'єктами нотаріального процесу за допомогою безспірних доказів;
- нотаріальні правовідносини мають правоохоронний та правозахисний зміст.